

Priloga – povzetek za državljanе

Leta 2018 so si s številnimi dejavnostmi prizadevali za učinkovito izvajanje Operativnega programa za delovanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v RS v obdobju 2014–2020 (v nadaljevanju: OP ESPR 2014–2020).

Na začetku leta 2018 je bila objavljena Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju ukrepov iz OP ESPR 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi. Dopolnjena je bila z novelo Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15 in 27/17) glede postopka izbora vlog. Na podlagi tega so bili objavljeni polodprti javni razpisi, kjer se vloge odpirajo v določenih časovnih obdobjih do porabe sredstev. Objavljeni javni razpisi so se nanašali na 1., 2. in 5. prednostno nalogo Unije, s področja ribiških pristanišč, produktivnih naložb v akvakulturo (klasično in okoljsko), inovacij in predelave.

Maja 2018 so bili na 4. seji Odbora za spremljanje potrjeni letno poročilo za referenčno leto 2017 in spremembe OP ESPR 2014–2020. Člani Odbora so se seznanili z delovanjem sistema ESPRA in s predvideno izvedbo vmesnega vrednotenja OP ESPR 2014–2020. Odbor za spremljanje sestavljajo predstavniki ministrstev, vladnih služb, uradov in javnih zavodov, gospodarskih in socialnih partnerjev, lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij ter znanstvenih, strokovnih in raziskovalnih teles. Sklep o ustanovitvi odbora in vse njegove dejavnosti so dosegljive na spletni strani: http://www.ribiski-sklad.si/Odbor_za_spremljanje/.

V drugi polovici leta se je izvedlo tudi vmesno vrednotenje OP ESPR 2014–2020, s katerim naj bi neodvisni zunanji evalvator ugotovil napredek ESPR 2014–2020 pri doseganju kazalnikov učinka, ocenil razlog za trenutno stopnjo realizacije in na podlagi ugotovitev podal priporočila za izboljšanje uspešnosti in učinkovitosti ESPR 2014–2020.

Decembra 2018 je bila objavljena še druga Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju ukrepov iz OP ESPR 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi. S to spremembo se je določilo, da so lahko upravičenci ukrepov, namenjenih akvakulturi in predelavi ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, vse pravne ali fizične osebe, ki so gospodarske družbe ali samostojni podjetniki posamezniki in so ob oddaji vloge registrirani za gojenje in predelavo vodnih organizmov v Republiki Sloveniji, in ne samo mikro, mala in srednje velika podjetja. V skladu s tem so se spremenile tudi finančne določbe, saj se je stopnja intenzivnosti za podjetja, ki niso MSP, znižala za 20 odstotkov v skladu z določili Priloge 1 k Uredbi 508/2014/EU. Spremenila se je tudi lestvica glede vračila sredstev, če upravičenec v predpisanem roku ne izpolni obveznosti v zvezi z doseganjem vrednosti kazalnikov rezultata.

Decembra 2018 je potekal tudi letni pregledni sestanek med Organom upravljanja in Evropsko komisijo o izvajanju OP ESPR 2014–2020, doseganju mejnikov in prevzetih obveznosti ter nadaljnjih dejavnostih za pospešitev črpanja.

Prav tako so decembra na 5. seji Odbora za spremljanje OP ESPR 2014–2020 pregledali trenutno stanje izvajanja OP ESPR 2014–2020, doseganja mejnikov in izvajanja prevzetih

obveznosti N+3 do konca leta 2018 ter spremembe finančnega mejnika na 4. prednostni nalogi Unije. Odbor za spremljanje je potrdil tudi spremembo Meril za izbor operacij v okviru ukrepov, ki se sofinancirajo iz OP ESPR 2014–2020. Predstavljen je bil potek izvedbe vmesnega vrednotenja OP ESPR 2014–2020, predstavnik Evropske komisije pa je predstavil predlog novega sklada za novo finančno perspektivo.

Na podlagi spremembe Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju ukrepov iz OP ESPR 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi, in spremembe Meril za izbor operacij v okviru ukrepov, ki se sofinancirajo iz OP ESPR 2014–2020, so se začeli pripravljati novi javni razpisi, ki so bili v objavljeni na začetku leta 2019.

Vse podrobnosti in določila o izvajanju ukrepov OP ESPR 2014–2020 določajo naslednje nacionalne izvedbene uredbe:

1) Uredba o izvajanju ukrepov iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi (Uradni list RS, št. 14/17, 16/18 in 80/18). Sprejeta je bila 23. 3. 2017 in zadnjič spremenjena 6. 12. 2018. Ta uredba ureja izvajanje tistih ukrepov, kjer upravičenec ni MKGP in se operacije izbirajo z javnimi razpisi. To so naslednji ukrepi:

- Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja;
- Inovacije;
- Produktivne naložbe v klasično akvakulturo;
- Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo;
- Spodbujanje človeškega kapitala in povezovanja v mreže;
- Prehod na sistem za okoljsko ravnanje in presojo ter ekološka akvakultura;
- Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve;
- Ukrepi javnega zdravja;
- Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture.

Leta 2018 se je izvajal ukrep Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja. Objavljen je bil en javni razpis, vreden 2.400.000 evrov, v okviru katerega ni bilo prejetih vlog. Stopnja javne podpore je 100 odstotkov skupnih upravičenih odhodkov za operacijo. Posamezni upravičenec prispeva 10 odstotkov sredstev v okviru upravičenih javnih odhodkov. Načrtovano je, da se bo objava javnega razpisa ponovila leta 2019.

Za ukrep Inovacije v akvakulturi sta bila leta 2018 objavljena dva javna razpisa, na katera ni prispela nobena vloga.

Leta 2018 sta bila objavljena po dva javna razpisa za ukrepa Produktivne naložbe v klasično akvakulturo in Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo. V okviru ukrepa Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo je bila odobrena ena operacija za skupaj 144.525,03 EUR javnih sredstev. Za ukrep Prehod na sistem za okoljsko ravnanje in presojo ter ekološka akvakultura, vreden 133.333,00 EUR, ni bilo nobene prijave. Prav tako ni bilo nobene prijave na dva objavljena javna razpisa za ukrep Inovacije, vreden 400.000,00 EUR. Po poizvedbi na terenu in izkazanem zanimanju se bodo ti razpisi predvidoma spet objavili leta 2019. Objavljena sta bila tudi dva javna razpisa za ukrep Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve, vendar kljub eni vlogi ni bilo izbranih operacij leta 2018, bodo pa operacije iz tega ukrepa glede na informacije potencialnih upravičencev izbrane leta 2019.

Leta 2018 ni bilo potrebe niti izkazanega zanimanja za objavo javnega razpisa za ukrep Ukrepi v zvezi z javnim zdravjem, katerega predmet je izplačevanje nadomestil v primeru okuženosti mehkužcev zaradi širjenja planktona, ki proizvaja toksine oziroma biotoksine, strupene za ljudi, zaradi česar bi bila podana začasna prepoved dajanja mehkužcev v promet. Od leta 2015 do 2018 namreč ni bilo zaznanega daljšega pojavljanja biotoksinov v školjkah. V tem obdobju tudi ni bilo izkazanega zanimanja za ukrep Spodbujanje človeškega kapitala in povezovanje v mreže.

Leta 2018 sta bila objavljena dva javna razpisa za ukrep, katerega predmet so naložbe v predelavo ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture v vrednosti okrog treh milijonov evrov. Skupno je na oba javna razpisa prispela ena vloga, ki je bila odobrena.

Ob vsaki objavi razpisov so bile pripravljene tudi predstavitve in delavnice, na katere so bili osebno vabljeni potencialni vlagatelji sektorja akvakulture, predelovalne industrije in obalnih občin. Vabilo je bilo objavljeno tudi na spletnih straneh ribiškega sklada, Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja in Kmetijsko-gozdarske zbornice.

2) Uredba o določitvi in izvajanju ukrepov ter tehnične pomoči iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, je bila sprejeta na Vladi Republike Slovenije junija 2016 (UL RS, št. 39/16). Pri teh ukrepih je upravičenec MKGP. Gre za naslednje ukrepe:

- Podpora oblikovanju in izvajanju ohranitvenih ukrepov ter regionalnega sodelovanja;
- Zbiranje podatkov;
- Nadzor in izvrševanje;
- Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov;
- Povečanje potenciala lokacij za akvakulturo;
- Ukrepi za trženje – tržne raziskave in izvajanje promocijskih kampanj;
- Celostni pomorski nadzor;
- Spodbujanje varovanja morskega okolja in trajnostne rabe morskih virov;
- Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja in tehnična pomoč.

Za ukrep Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov so se leta 2018 začela izvajati javna naročila. Izvedeni sta bili dve javni naročili, s katerimi je bilo dodeljenih okoli 30 odstotkov razpoložljivih sredstev ukrepa. Leta 2018 še ni bilo izplačil v okviru tega ukrepa.

Za ukrep Povečanje potenciala lokacij akvakulture, ki se izvaja prek javnih naročil, so bila pripravljena tri javna naročila za območja akvakulture na morju, na kopnem in možnost uporabe podtalnice za izvajanje akvakulture. Od treh javnih naročil je bilo le eno oddano v letu 2018, drugi dve bosta ponovljeni v letu 2019.

Vse dejavnosti v zvezi z izvajanjem ukrepa Zbiranje podatkov so potekale nemoteno in v skladu z načrtovano dinamiko. Leta 2018 se je izvajala tretja operacija, ki se je nanašala na izvajanje Delovnega načrta za zbiranje podatkov 2017–2019.

Dejavnosti v okviru izvajanja ukrepa Nadzor in izvrševanje so leta 2018 potekale v skladu z načrtovano dinamiko. Leta 2018 so se izvajale vse operacije, ki so bile že izbrane v letih 2016 in

2017, skupaj osem operacij, v skupni vrednosti odobrenih sredstev 2.295.213,00 EUR, od tega 1.922.834 EUR podpore iz ESPR.

V okviru ukrepa Celostni pomorski nadzor (1. a točke 80. člena Uredbe 508/2014/EU) je bila že leta 2017 končana ena operacija za 48.690,20 EUR, in sicer za izdelavo študije za prepoznavanje vrzeli pri izmenjavi podatkov pri pomorskem nadzoru in izboljšanju povezljivosti obstoječih informacijskih sistemov, ki bodo prispevali k celostnemu pomorskemu nadzoru. Leta 2019 se pričakuje izbor še ene operacije v okviru tega ukrepa.

V okviru ukrepa Spodbujanje varovanja morskega okolja in trajnostne rabe morskih virov (1. b) točke 80. člena Uredbe 508/2014/EU) je bila končana operacija kartiranja morskih habitatnih tipov Natura 2000 v vrednosti 84.820,50 EUR skupnih upravičenih stroškov. Poleg tega je bila izbrana še operacija Monitoring delfinov v slovenskem morju za poročevalsko obdobje 2013–2018 v skupni vrednosti 55.915,54 EUR, ki bo predvidoma končana v sredini leta 2019.

V okviru ukrepa Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja (1. c) točke 80. člena Uredbe 508/2014/EU) je bila končana ena operacija. Njen namen sta kartografski prikaz in opis bentoških habitatnih tipov v slovenskem morju, vključno s kartografskim prikazom in opredelitvijo najverjetnejših območij vpliva na habitatne tip. Vrednost operacije je bila 38.754,52 EUR skupnih upravičenih stroškov.

Leta 2018 so se izvajale tudi dejavnosti v okviru ukrepov za trženje, in sicer za izvedbo promocije sektorja in izdelkov ribištva in akvakulture. Leta 2019 bo na podlagi tržne raziskave za potrditev izhodiščnih informacij ter zagotovitve dodatnih informacij v zvezi s poznavanjem ribiškega sektorja in sektorja akvakulture izvedena promocija sektorja in izdelkov ribištva in akvakulture.

Ukrep regionalnega sodelovanja, ki se izvaja v skladu s predpisi javnega naročanja, je bil pripravljen za izvajanje, vendar leta 2018 ni bilo potrebe po izvajanju – slovensko ribištvo je bilo izvzeto iz obveznosti iztovora na podlagi izjem »de minimis« za male pelagične vrste in vrste, ki opredeljujejo ribolov; poleg tega za severni Jadran ni bilo načrta upravljanja na ravni Evropske unije, s tem pa tudi ne pobud za skupna priporočila v tem okviru.

V okviru tehnične pomoči se izvaja sedem operacij prek javnih naročil, skupaj vrednih 2.646.306,00 EUR skupnih upravičljivih sredstev. Skupni upravičeni izdatki, ki so jih upravičenci prijavili Organu upravljanja in so bili preverjeni, znašajo 513.847,63 EUR vseh upravičenih izdatkov.

3) Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16, 72/17, 23/18 in 68/18), je bila sprejeta 12. 6. 2015, nato pa zadnjič spremenjena 25. 10. 2018. Ukrepi lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, se v programskem obdobju 2014–2020 izvajajo v okviru treh evropskih strukturnih in investicijskih skladov: Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za regionalni razvoj. To so naslednji ukrepi:

- Pripravljalna podpora,
- Izvajanje strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, vključujoč tekoče stroške in animacijo, in
- Dejavnosti sodelovanja.

Že leta 2016 so bile z odločbo potrjene štiri lokalne akcijske skupine za ribištvo in njihove strategije, ki vključujejo Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo: LASR DOLINA SOČE, LASR POSAVJE, LASR ISTRE in LASR GORENJSKA KOŠARICA. Skupno je bilo odobrenih 6.661.314,50 EUR. Potrjene lokalne strategije sledijo ciljem OP ESPR 2014–2020 s posebnim poudarkom na ustvarjanju in ohranjanju delovnih mest ter ustanavljanju podjetij na izbranih lokalnih območjih. Leta 2018 so tako bile vse štiri skupine operativne in delujoče. Izvajale so se izbrane operacije. Leta 2018 je bilo izvedenih in v celoti končanih 20 operacij Izvajanja lokalne razvojne strategije (vključujoč tekoče stroške in animacijo), odobrene so bile tudi tri operacije v okviru Dejavnosti sodelovanja, že leta 2017 pa je bila izplačana pripravljalna podpora vsem štirim izbranim LASR.

Najučinkoviteje so se izvajali ukrepi tretje in šeste prednostne naloge Unije, namenjeni izvajanju skupne ribiške in celostne pomorske politike, ter ukrepi četrte prednostne naloge Unije, namenjeni povečanju zaposlovanja in ozemeljske kohezije. Pri vseh drugih prednostnih nalogah Unije so se dejavnosti sicer izvajale, a se je izkazalo, da je potrebno določeno obdobje za zagon vlagateljev, saj gre za drugačen pristop kot v obdobju 2007–2013, to je za usmerjenost operacij k rezultatom. Cilje skupne ribiške politike in celostne pomorske politike si tako prizadevajo doseči v skladu s strategijo OP ESPR 2014–2020 in zastavljenimi kazalniki rezultata. Mejniki za leto 2018 so bili doseženi v okviru tretje, četrte in šeste prednostne naloge Unije.

Informacije o vseh upravičencih in izbranih operacijah, ki so prejeli sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, so objavljene na spletni strani operativnega programa v predpisanem CSV-formatu v slovenskem in angleškem jeziku. Podatki o upravičencih, pravnih osebah in fizičnih osebah so objavljeni v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 94/07-UPB) in Zakonom o informacijskem pooblaščenju (UL RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A).

Vse podrobne informacije o izvajanju operativnega programa so dosegljive na spletni strani: <http://ribiski-sklad.si/>